

וְכָל דָּא בְּנִין תִּיקוּנָא דִּיאֲתָקוּן, וְאֲשֶׁת־דִּלוּתָא
 דִּיאֲשֶׁת־דִּל אַבְתָּרָה הֵהוּא מִסְכֵּן, דִּיאִהוּ דָּוִד.
 דִּלְאוּ אִית בֵּר נָשׁ דִּיאֲשֶׁת־דִּל אַבְתָּרָה, בְּדוֹד מִלְפָּא.

וְתַנִּינָן, יָאוּת הָוּה דָּוִד מִלְפָּא, לְאֲתָקִימָא
 בְּעֵלְמָא מָאָה שְׁנִין. דִּיאֲלִמְלָא אֲתָקִימָא
 אִיהוּ מָאָה שְׁנִין, אִיהוּ הָוּה מִתְקַן לְבוֹצִינָא,
 תִּיקוּנָא תִּקוּפָה, דִּלְאוּ תִתְעַדִּי לְעֵלְמִין, וְלֹא
 אֲתַחֲרִיב בֵּי מִקְדָּשָׁא. אֲבָל בְּמָה גִרִיעוּ אֵינוּן
 שְׁנִין דִּלְאוּ אֲתָקִימוּ.

וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת הָאִישׁ הַמְסֻכֵּן הַהוּא, זֶה אָדָם
 הָרֵאשׁוֹן, דִּיחֵיב לִיה מִשְׁנׁוֹי רַק שְׁבַעִין
 שְׁנִין. וְאָדָם לֹא זָכַר לִיה בְּשַׁעָה שְׁבַע ס"מ
 וְרָכִיב עַל גָּמֶל, וְסָבַב אוֹתוֹ שְׁחָטָא, לֹא זָכַר

(דף פ"א ע"ב)

(א"ו)

לשון הקודש

הַתְּקִימָא מָאָה שְׁנִים, הוּא הִיָּה מִתְקַן אֶת
 הַמְּאֹר תְּקוּן חֲזָק שְׁלֹא יִסּוּר לְעוֹלָמִים,
 וְלֹא הִיָּה גִחְרָב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. אֲבָל בְּמָה
 גִּרְמוּ אוֹתָן הַשְּׁנִים שְׁלֹא הַתְּקִימוּ.

וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת הָאִישׁ הַמְסֻכֵּן הַהוּא,
 זֶה אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שֶׁנִּתְּנָן לוֹ מִשְׁנׁוֹתָיו רַק
 שְׁבַעִים שְׁנִים. וְאָדָם לֹא זָכַר אוֹתוֹ בְּשַׁעָה
 שְׁבַע ס"מ וְרָכַב עַל גָּמֶל, וְסָבַב אוֹתוֹ
 שְׁחָטָא, לֹא זָכַר אֶת דָּוִד, שֶׁבְּעֵנֵי יְהוָה עַל

וַעֲשֵׂה לָהּ אֲזוּנִים, וְנִצְלוּ בְּנֵי הָעוֹלָם
 בְּעֵצְתוֹ, נִתְּנָן בְּאוֹתָהּ הָעִיר כְּבִיכּוֹל הַצֵּלָה.
 וּבְמָה? בְּחֻכְמָתוֹ.

וְכָל זֶה מְשׁוּם הַתְּקוּן שֶׁהַתְּקוּן,
 וְהַשְּׁתַּדְּלוּת שֶׁהַשְּׁתַּדְּל אַחֲרֶיהָ אוֹתוֹ
 הַמְסֻכֵּן, שֶׁהוּא דָּוִד, שְׁאִין אִישׁ שֶׁהַשְּׁתַּדְּל
 אַחֲרֶיהָ כְּמוֹ דָּוִד הַמִּלְדָּה.

וְשְׁנֵינּוּ, רְאוּי הִיָּה דָּוִד הַמִּלְדָּה לְהַתְּקִים
 בְּעוֹלָם מָאָה שְׁנִים. שְׁאֲלִמְלָא הוּא

אֶת דָּוִד, שֶׁבְּמִסְכְּנוֹתָא לְהוּי עַל זֶה הָעוֹן, שֶׁנֶּחֱשׂ סַבֵּב לְחֹהָה, וּסְמַא"ל לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן.

וּסְמַא"ל לָא הָוָה לִיָּה פַח דִּיהֶפּוּךְ לְאָדָם, עַד שֶׁבָּא נֶחֱשׂ וְהֶפֶךְ לְבָה דְחֹהָה, וְחֹהָה הִפְכָה לְבוֹ שֶׁל אָדָם, וְחֶטְאוֹ שְׁנִיָּהֶם. וְעַל דָּא אָמַר, (בראשית ג יב) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נִתְּתָה עִמָּדִי הוּא נִתְּנָה לִי מִן הָעֵץ וְאָכַל. וּסְמַא"ל לָא הָוָה לִיָּה רִשׁוֹת דִּיהֶפֶךְ לְבִיָּה דְאָדָם, עַד שֶׁבָּאָה חוּה, וְגִרְמָה לִיָּה דְאָכִיל מִיָּנִיָּה, וְעַל דָּא אֶתְתָּא הִיא אֶתְעַנְשֵׁת (הֲדָא הוּא דְאִמְרִינָן, בְּכָל מְקוֹם שֶׁגָּלוּ שְׂכִינָה עִמָּהֶם. גָּלוּ לְבָבְל שְׂכִינָה עִמָּהֶם. גָּלוּ לְאֶדוּם שְׂכִינָה עִמָּהֶם וְלֹא אַחַת מִן הַמְדוּת).

אָדָם הָרֵאשׁוֹן כָּד יְהִיב לִיָּה מִשְׁנׁוֹי אִינוּן שְׁבַעִין שָׁנִין, לָא אִידְכַּר מִיָּנִיָּה בְּקַדְמִיתָא, דְּאֶלְמָלִי אִידְכַּר מִיָּנִיָּה, מָאָה שָׁנִין יִשְׁאִיר לִיָּה מִשְׁנׁוֹי, כְּמָה דְּאֶתְחִזּוּ לִיָּה, בְּגִין לְאֶתְתַּקְפָּא בְּעֶלְמָא, וְיִתְקַן

לשון הקודש

שֶׁבָּאָה חוּה, וְגִרְמָה לוֹ שֶׁאָכַל מִמֶּנּוּ, וְעַל בֵּן הָאִשָּׁה נֶעְנְשָׁה. (הֲדָא הוּא דְאִמְרִינָן, בְּכָל מְקוֹם שֶׁגָּלוּ שְׂכִינָה עִמָּהֶם. גָּלוּ לְבָבְל שְׂכִינָה עִמָּהֶם וְלֹא אַחַת מִן הַמְדוּת)

בְּשֶׁאָדָם הָרֵאשׁוֹן נִתְּנָן לוֹ מִשְׁנוֹתָיו אוֹתָן שְׁבַעִים שָׁנָה, לֹא זָכַר מִמֶּנּוּ בְּרֵאשׁוֹנָה, שֶׁאֶלְמָלֵא נִזְכַּר מִמֶּנּוּ, מָאָה שָׁנָה יִשְׁאִיר לוֹ מִשְׁנוֹתָיו, כְּמוֹ שְׂרָאוּיִים לוֹ, כְּדִי לְהִתְחַזֵּק בְּעוֹלָם, וְיִתְקַן אֶת תְּקוּנַת הַמְּאוּר.

הָעוֹן הַזֶּה. שֶׁנֶּחֱשׂ סַבֵּב לְחֹהָה, וּסְמַא"ל לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן.

וּסְמַא"ל לָא הָוָה לוֹ פַח דִּיהֶפֶךְ אֶת הָאָדָם, עַד שֶׁבָּא הֶנֱחֵשׁ וְהֶפֶךְ אֶת לֵב חוּה, וְחֹהָה הִפְכָה אֶת לְבוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְחֶטְאוֹ שְׁנִיָּהֶם. וְעַל זֶה אָמַר, (בראשית ג א) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נִתְּתָה עִמָּדִי הוּא נִתְּנָה לִי מִן הָעֵץ וְאָכַל. וְלְסְמַא"ל לָא הָוָה לִיָּה רִשׁוֹת דִּיהֶפֶךְ אֶת לֵב הָאָדָם, עַד

תִּקְוֵנָא דְבוֹצִינָא. אֵלָא לָא אִידְכֵר מִינֵיהּ, בַּר שִׁבְעִין
שָׁנִין, וְלֹא יִתִּיר.

תְּלָתִין שָׁנִין הָיוּ, דְהָוּה אָזַל מִנְהוֹן בְּמִדְבָּרָא,

וּמִנְהוֹן בְּעָנָא. וּבְהֵיבָא זְמָנָא, (קהלת ט

טז) וְחֲכָמַת הַמַּסְכֵּן בְּזוּיָהּ. וּדְבָרֵיו אֵינָם נִשְׁמָעִים

מִקַּמֵּי שָׁאוּל מַלְכָּא. הָא דְלֹא אֲשַׁתְּאָרוּ בֵּיהּ אֵלָא

אַרְבַּעִין חָסֵר אַחַת, דְּהָא שְׁתָּא חָדָא הָוּה עָרִיק

מִקַּמֵּי בְּרִיהּ אַבְשָׁלוֹם. וּבְגִין כֶּךָ נִחְתַּת תִּקְוֵנָא

דְּשָׂרָנָא, עַד דְּהָוּה (ש"א כ כג) כְּפִשְׁעָא בֵּינוּ וּבֵין הַמּוֹת.

וְכָל דָּא, מִקַּמֵּי דְאָדָם לָא אִידְכֵר מִינֵיהּ

בְּקַדְמִיתָא, לְאוֹסְפָא לִיהּ אֵינּוּן תְּלָתִין שָׁנִין

לְתַתָּא, לְאַשְׁלָמָא לִיהּ לְמֵאָה. וְאַתְפְּגִימוּ תְּלָתִין

שָׁנִין לְתַתָּא, מֵאֵינּוּן שִׁבְעִין שָׁנִין, דְּהָוּה חֲכָמַתּוּ

בְּזוּיָהּ וּדְבָרֵיו אֵינָם נִשְׁמָעִין.

לשון הקודש

אֵלָא לֹא נִזְכֵּר מִמֶּנּוּ, רַק שִׁבְעִים שָׁנָה,
וְלֹא יוֹתֵר.

שְׁלֹשִׁים שָׁנָה הָיוּ, שְׁהָיָה הוֹלֵךְ מֵהֶם
בְּמִדְבָּר, וּמֵהֶם בְּעָאן. וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן –

וְחֲכָמַת הַמַּסְכֵּן בְּזוּיָהּ, וּדְבָרֵיו אֵינָם
נִשְׁמָעִים מִלְּפָנֵי שָׁאוּל הַמֶּלֶךְ. זֶה שְׁלֹא

נִשְׁאָרוּ בוֹ אֵלָא אַרְבַּעִים חָסֵר אַחַת,
שְׁהָרֵי שָׁנָה אַחַת הָיָה בּוֹרַח מִלְּפָנֵי בְּנוֹ

אֵינָם נִשְׁמָעִים.

שְׁהָרֵי שָׁנָה אַחַת הָיָה בּוֹרַח מִלְּפָנֵי בְּנוֹ

וְדָא הוּא, דְּשִׁלְמָה מְלָכָא כָּל כֶּךָ מְשַׁבַּח גְּרָמִיּוּה,
 וְקָרָא אִיהוּ עַל נַפְשִׁיהּ חָכָם. אֶלְא בְּגִין כֶּךָ
 אָמַר אִיהוּ בְּקַדְמִיתָא, (קהלת ט יג) וַגְּדוּלָהּ הִיא אֵלַי.
 מְלָה דָּא רַבְרָבָא דְּאַנָּא אֶתִי לְשַׁבְּחָא גְרָמָא. אֶלְא
 הוֹאִיל וְלֹא אִיתָא אַחֲרָא דִּימָא לִיהּ. אֶתוּ חֲבַרְיָא
 וַנְשַׁקוּהוּ, קְרוּ עֲלֵיהּ, (ישעיה נד יג) וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה'ִ
 וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ.

אָמַר רַבִּי רְחוּמָא, דְּוֹד מְלָכָא, תְּלַת שָׁנִין הָוָה
 כְּפָנָא בְּיוֹמוֹהִי. מַאי טַעְמָא, בְּגִין לְאוֹדְעָא
 לִיהּ דְּעַל דִּינָא תְּלִיָא מְלִתָּא. הָדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (ש"ב כא א) וַיְהִי רָעַב בְּיָמֵי דְּוֹד שְׁלֹשׁ שָׁנִים
 וַיִּבְקֹשׁ וְגו'. עַד דְּאַשְׁתָּלִים דִּינָא, פִּיּוֹן דְּאַשְׁתָּלִים,
 מִיָּד (שם יד) וַיַּעֲתֵר אֱלֹהִים לְאַרְצָא וכו'.

דְּתַנִּי רַבִּי חֵיָא, כָּל עֲלָמָא לָא שְׁתֵּיין, אֶלְא
 מִתְמַצִּית אֶרְצָא יִשְׂרָאֵל. כִּד אֶתְפַּקִּיד

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

אָמַר רַבִּי רְחוּמָא, דְּוֹד הַמְּלָכָה, שְׁלֹשׁ
 שָׁנִים הָיָה רָעַב בְּיָמָיו. מָה הַטַּעַם? כִּדִּי
 לְהוֹדִיעַ לוֹ שֶׁעַל הַדִּין תְּלוּי הַדְּבָר. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב (שמואל-ב כא) וַיְהִי רָעַב בְּיָמֵי דְּוֹד
 שְׁלֹשׁ שָׁנִים וַיִּבְקֹשׁ וְגו'. עַד שֶׁנִּשְׁלַם הַדִּין.
 פִּיּוֹן שֶׁנִּשְׁלַם, מִיָּד (שם) וַיַּעֲתֵר אֱלֹהִים
 לְאַרְצָא וכו'.

שְׁשַׁנְחָה רַבִּי חֵיָא, כָּל הַעוֹלָם אֵין שׁוֹתִים

וְזֶהוּ, שֶׁשִׁלְמָה הַמְּלָכָה כָּל כֶּךָ מְשַׁבַּח אֶת
 עַצְמוֹ, וְהוּא קוֹרָא עַל עַצְמוֹ חָכָם. אֶלְא
 מְשׁוּם כֶּךָ הוּא אָמַר בְּרֵאשׁוֹנָה, (קהלת ט)
 וַגְּדוּלָהּ הִיא אֵלַי. דְּכֶר זֶה גְּדוּל שְׁאֲנִי כָּא
 לְשַׁבַּח אֶת עַצְמִי, אֶלְא הוֹאִיל וְאֵין אַחַר
 שִׂיאֵמֵר לוֹ. כָּאוּ הַחֲבָרִים וַנְשַׁקוּהוּ,
 וְקָרָאוּ עָלָיו (ישעיה נד) וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה'ִ
 וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ.

עֲלָמָא, אִיהִי אֶתְפַּקְדַּת בְּקַדְמִיתָא. בְּגִין דְּלֹא
אֶשְׁתַּבַּח מֵאֵן דִּישׁוּב לָהּ וַיִּגִּין עָלֶיהָ.

בְּקַדְמִיתָא אֱלִימֶלֶךְ זַכָּא הָוָה, וַיְכֹּל לֶאֱנָא
עַל דְּרֵי עֲלָמָא, וְעָרִיק לִיהּ בֵּין שְׂאָר
אוּמִין. וּבְגִין כֶּךָ אֶתְעַנְשׁ, מִת אִיהוּ, וּמִתּוּ בְּנוֹי,
עַל דְּנָסִיבוּ נָשִׁין נוֹכְרִיין, וְאֶתְעַנְשׁוּ.

רַבִּי נְחֵמְיָה פְּתַח, (בראשית ו ב) וַיֵּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים
אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם
נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ. וַיֵּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים, עוֹזָא
וְעוֹזָא"ל, תֵּרִין מְלָאכִין הָווּ, דְּקִטְרָגוּ לְמֵאֲרִיהוֹן,
וְאַפִּיל לֹזן קוֹדֶשָׁא בְּרוּךְ הוּא, מֵאַתֵּר קִדִּישָׁא (נ"א
מקדושה) דְּלַעֲיִלָא. וְכַד נָחַתוּ, אֶתְגַּלְּמוּ בְּאוּרָא,
וְאֶתְעַבְדוּ כַּבְּנֵי אֵינְשָׁא.

לשון הקודש

רַבִּי נְחֵמְיָה פְּתַח, (בראשית ו ב) וַיֵּרְאוּ בְנֵי
הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה
וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ. וַיֵּרְאוּ
בְנֵי הָאֱלֹהִים – עוֹזָא וְעוֹזָא"ל, שְׁנֵי
מְלָאכִים הָווּ, שְׁקִטְרָגוּ לְרַבּוֹנִים, וְהַפִּילִם
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמְּקוֹם קְדוּשׁ שֶׁל
מַעְלָה. וּכְשִׁירְדוּ, נְתַגְלְמוּ בְּאוּרָא, וְנַעֲשׂוּ
כַּבְּנֵי אֲנוּשׁ.

אֵלָא מִתְמַצִּיתָהּ שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.
כְּשֶׁנִּפְקַד הָעוֹלָם, הִיא נִפְקַדַת בְּתַחֲלָה,
מִשׁוּם שֶׁלֹּא נִמְצָא מִי שְׂיִצִּיל אוֹתָהּ וַיִּגִּין
עָלֶיהָ.

בְּתַחֲלָלָה אֱלִימֶלֶךְ הָיָה צְדִיק, וְכֹל לְהַגֵּן
עַל הַדְּוָרִים שֶׁל הָעוֹלָם, וּבְרַח לוֹ בֵּין
שְׂאָר הָאֻמוֹת, וּמִשׁוּם כֶּךָ נַעֲנֵשׁ. הוּא מֵת,
וּמִתּוּ בְּנוֹי עַל וְנִשְׂאוּ נָשִׁים נְכָרִיּוֹת
מֵאֻמוֹת אַחֲרוֹת, וְנַעֲנֵשׁוּ.

וְלִית לָךְ בְּכָל אֵינוֹן מְלֹאכִין, דְּאִשְׁלִימוּ
 לְאַתְעָרְבָא גּוּ בְּנֵי נָשָׂא, כְּאֵינוֹן דְּאִקְרוּן
 אִישִׁים. וּכְאֵינוֹן דְּאִקְרוּן בְּנֵי אֱלֹהִים. פִּינּוֹן דְּאִפִּיל
 לֹאן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶתְגְּלִימוּ מְכָל אֵינוֹן יְסוּדֵי
 דְּבְנֵי נָשָׂא, וְאַתְלַבִּישׁוּ בְּהוֹן.

שָׂאָר מְלֹאכִין, כּד נְחַתִּי, וְאֵינוֹן זְמִינִין לְאַתְבָּא
 לְדוּכְתִּיָּהוּ, אֶתְגְּלִימוּ בְּאִוְרָא (דְּעֻלְמָא, וְנִסְלֵי
 קְטוּרָא דְּאִשֵּׁי בְּחֲדִיָּהוּ, וְלֹא יִתִּיר. וּבְגִין כְּד אֶתְחַזִּיא לְפּוּם שַׁעֲתָא, וְלֹא יִתִּיר, זִמְנָא
 כְּיֻמָּא, אִו תְּרִין זִמְנִין, אִו בְּכָל יוּמָא זִמְנָא חֲדָא אִו תְּרִין, וְלִבְתֵּר פְּרַחֵי
 בְּאִוְרָא) וּמִתְפַּשְׁטִין מִיְנֵיהּ, וְאַחֲדָרוּ לְדוּכְתִּיָּהוּ.

רַבִּי קִיסְמָא בַּר רַבִּי יַנָּאי פְּתַח, (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה
 מְלֹאכֵי רִחוֹת מְשַׁרְתֵּי אֵשׁ לִזְהַט. אֵית
 מְלֹאכִין דְּאֵינוֹן מְרוּחַ, וְאֵית מְלֹאכִין דְּאֵינוֹן מְאִשָּׁא,
 דָּא יְהִיב מְדִילֵיהּ לְחֲבֵרִיהּ, בְּגִין דְּאֵית שְׁלָמָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

(העולם, ונוטלים צורת אנשים עמהם, ולא יזתר. ומשום כך
 נראים לפי שעה, ולא יותר. פעם ביום, או פעמים, או בכל יום
 פעם אחת או שנים, ואחר כך פורחים באויר) ומתפשטים
 כמננה, וחוזרים למקומם.

רַבִּי קִיסְמָא בַּר רַבִּי יַנָּאי פְּתַח, (תהלים קד)
 עֹשֶׂה מְלֹאכֵי רִחוֹת מְשַׁרְתֵּי אֵשׁ לִזְהַט.
 יֵשׁ מְלֹאכִים שֶׁהֵם מְרוּחַ, וְיֵשׁ מְלֹאכִים
 שֶׁהֵם מְאִשׁ, זֶה נוֹתֵן מִשְׁלוֹ לְחֲבֵרוֹ, מִשּׁוּם

וְאֵינוֹן לָךְ בְּכָל אוֹתָם הַמְּלֹאכִים שֶׁיִּגְרְמוּ
 לְהִתְעַרְבַּ בְּתוֹךְ בְּנֵי אָנוּשׁ כְּאוֹתָם
 שֶׁנִּקְרְאוּ אִישִׁים, וְכְאוֹתָם שֶׁנִּקְרְאוּ בְּנֵי
 אֱלֹהִים. פִּינּוֹן שֶׁהַפִּילִם הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 הִתְנַגְּלוּ מְכָל אוֹתָם יְסוּדוֹת שֶׁל בְּנֵי
 אָדָם, וּמִתְלַבְּשִׁים בָּהֶם.

שָׂאָר הַמְּלֹאכִים, כְּשֶׁיִּגְדּוּ, וְהֵם עֲתִידִים
 לָשׁוּב לְמִקְוֵמוֹתֵיהֶם, הִתְנַגְּלוּ בְּאוֹר

בִּינִייהוּ. וְעַל דָּא, אֵינּוֹן דְּנַחֲתִין, מִתְּרֵי יְסוּדֵי אֵילִין
נַחֲתִין. כּד נַחֲתֵי מִתְּלַבְּשִׁין וְתִיר בְּאַוִירָא דְהֵאֵי
עַלמָא, וְאַתְגְּלִימוּ.

אֵינּוֹן דְּאַתְעַרְבוּ בְּהֵאֵי עַלמָא, מִתְּלַבְּשִׁין בְּיְסוּדֵי
דְּהֵאֵי עַלמָא, וְלֹא יְכִילוּ לְפַרְחָא וְלֹאֲתַבָּא
לְאַתְרֵיהוּ, וּמִתְעַכְּבוּ הָבֵא. פִּינּוֹן דְּשִׁבַּע יוֹמִין
אַתְעַכְּבוּ הָבֵא, דָּא פְתַר דָּא, לֹא אַתְהִדְרוּ תַּמָּן.

וְעַל דָּא וַיֵּרְאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם וְגו'.
מֵאֵי פִי טַבַּת הִנֵּה. דְּהִתּוּחַ נְהִיר שְׁפִירוּ
דְּלִהוֹן, בְּנִהִירוּ עֵילָאָה.

פִּינּוֹן דְּאוֹלִידוּ בְּנִין, נָטַל לְהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא,
וְאַעַל לוֹן בְּטוֹרָא דְּחִשׁוּכָא, דְּאֵיקְרוּן חֲרֵרֵי
קָדָם. (נ"א וקט"ר) וְכַפַּת לוֹן בְּשִׁלְשָׁלוֹת שָׁל בְּרִזְל,

לשון הקודש

שִׁבְעָה יָמִים זֶה אַחַר זֶה, לֹא חוֹזְרִים
לְשָׁם.

וְעַל זֶה וַיֵּרְאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת
הָאָדָם וְגו'. מַה זֶה פִּי טַבַּת הִנֵּה? שְׁהִיָּה
מֵאִיר הֵיפִי שְׁלֵהֵן כְּמוֹ אור עֲלִיוֹן.

פִּינּוֹן שְׁהוֹלִידוּ בְּנִים, לְקַח אוֹתָם הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְהַכְּנִים אוֹתָם בְּחֵרֵי הַחֲשׂוֹךְ,
שְׁנַקְרָאִים חֲרֵרֵי קָדָם, וְקָשַׁר אוֹתָם

שֵׁשׁ שָׁלוֹם בִּינֵיהֶם. וְעַל זֶה, אוֹתָם
שְׁיֹרְדִים, מְשַׁנֵּי הַיְסוּדוֹת הָאֵלֶּה יוֹרְדִים.
כְּשִׁיּוֹרְדִים, מִתְּלַבְּשִׁים יוֹתֵר בְּאוִיר
הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִתְגַּלְמִים.

אוֹתָם שְׁהִתְעַרְבוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
מִתְּלַבְּשִׁים בְּיְסוּדוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא
יְכוּלִים לְפַרַח וְלָשׁוּב לְמְקוֹמָם,
וּמִתְעַכְּבִים כְּאֵן. פִּינּוֹן שְׁמִתְעַכְּבִים כְּאֵן

וַאֲיִנוֹן שְׁלֹשָׁאִין מְשׁוֹקְעִין עַד גּוֹ תְּהוֹמָא רַבָּא. וְתַמָּן
אוֹלְפִין חֲרָשִׁין לְבַנֵּי נָשָׂא.

בְּלָעָם, מִתַּמָּן נָטִיל חֲרָשׁוֹי, וְאוֹלוֹף מִיַּנְיָהוּ,
בְּאִינוֹן טוֹרִין. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (במדבר כג
) מִן אָרֶם יִנְחֵנִי בְּלֶק מְלֶךְ מוֹאָב מִחֲרָרִי קָדָם.
וּמִתַּמָּן אֲתַעֲטְרוּ כָּל יְדַעֵי חֲרָשִׁין דְּבַעֲלָמָא.

וּמִגּוֹ דְהוּוּ מְקַטְרְגֵי דְמַרְיָהוֹן בְּקַדְמִיתָא, וְעַד
הָאֵי יוֹמָא, אִינוֹן מְקַטְרְגִין לְמַרְיָהוֹן בְּמָתָא,
בְּאִינוֹן חֲרָשִׁין, דְּמִכְתִּישִׁין פְּמִלְיָא דְלַעִילָא.
וְאַלְמָלָא אִינוֹן שְׁלֹשָׁאִין דְּמְשׁוֹקְעִין גּוֹ תְּהוֹמָא
רַבָּא, וְאַחֲרֵיהֶן בְּהוּ בְּתַפְּסִינָא סִגֵּי מְטִשְׁטִישֵׁי עֲלָמָא
הוּוּ, וְעֲלָמָא לָא יָכִיל לְמִיסְבַּל.

וְתַמָּן בְּאִינוֹן טוֹרִין דְּחֲשׁוּכָא, יִנְקִין מִסִּטְרָא

לשון הקודש

ומתוך שהיו מקטרגים על רבונם
בראשונה ועד היום הזה, הם מקטרגים
לרבונם במה? באותם הכשפים,
שמכחישים פמליא של מעלה. ואלמלא
אותן השלשלאות המשקעות בתוך
התהום הגדולה ואחוזים בהם בתפיסה
רבה, היו מחריבים את העולם, והעולם
אינו יכול לסבל.

ושם, באותם הרי החשך, יונקים מצד

בשלשלאות של ברזל. ואותן
השלשלאות משקעות עד לתוך התהום
הגדולה, ושם מלמדים בשפים לבני
האדם.

בלעם נטל משם את כשפיו, ולמד מהם,
באותם ההרים. והו שכתוב (במדבר כג) מן
ארם ינחננו בלק מלך מואב מהררי קדם.
ומשם התעטרו כל ידעי הכשפים
שבעולם.

דְּצָפוֹן, דְּהָא מִתְּהוּא סִיטְרָא, כֹּל אֵינּוֹן זַיְיִנִי
מִתְעָרִין בְּעֵלְמָא.

אָמַר רַבִּי נְחֻמֵּיה אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נַעֲמָה הִיתָה
בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְכֹל הָעוֹלָם טוֹעִים אַחֲרֶיהָ. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אִימָא שְׁל שְׂדִים הִיתָה. כִּינּוֹן שְׂרָאוּ
אוֹתָהּ בְּנֵי אֱלֹהִים, טָעוּ אַחֲרֶיהָ.

לְאַחַר כֵּן רָאוּ בְּנוֹת הָאָדָם הוֹלְכוֹת עֲרוּמוֹת,
וּבְאוּ לָהֶן, וַיִּלְדוּ מֵהֶם. הָדָא הוּא
דְּכַתִּיב, (בראשית ו ח) וְגַם אַחֲרֵי כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי
הָאֱלֹהִים וּגְו'. אֲנָשֵׁי שָׁם, מֵאֵי אֲנָשֵׁי שָׁם וּגְו'. אֵלֶיךָ
נִפְּלִין דְּאוּלִּיפּוּ בְּעֵלְמָא, שָׁם בְּכָל מְלָה וּמְלָה,
לְאַשְׁלָמָא חֲרָשִׁיהוּ. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי אָמְרוּ,
אֲנָשֵׁי שָׁם מִמָּש. כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (שה"ש ג ז) שְׂשִׁים
גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ. אָמַר לִיה רַבִּי יִצְחָק, מְגַבּוּרֵי
יִשְׂרָאֵל כְּתִיב.

(דף צט ע"ב).

לשון הקודש

עֲרוּמוֹת, וּבְאוּ לָהֶן, וַיִּלְדוּ מֵהֶם. זְהוּ
שְׁפָתוֹב (בראשית ו ח) וְגַם אַחֲרֵי כֵן פֶּאֲשֶׁר
יָבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים וּגְו'. אֲנָשֵׁי שָׁם, מֵה זֶה
אֲנָשֵׁי שָׁם וּגְו'? אֵלּוּ הַנִּפְּלִיִּים שְׁלָמְדוּ
בְּעוֹלָם שָׁם בְּכָל דְּבַר וְדְבַר, לְהַשְׁלִים אֵת
בְּשִׁפְיָהֶם. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי אָמְרוּ,
אֲנָשֵׁי שָׁם מִמָּש, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (שיר א

הַצָּפוֹן, שְׁהָרֵי מֵאוֹתוֹ הַצֵּד כֹּל אוֹתָם
הַמֵּינִים מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם.
אָמַר רַבִּי נְחֻמֵּיה אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נַעֲמָה
הִיתָה בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְכֹל הָעוֹלָם טוֹעִים
אַחֲרֶיהָ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אִמָּא שְׁל
שְׂדִים הִיתָה. כִּינּוֹן שְׂרָאוּ אוֹתָהּ בְּנֵי
הָאֱלֹהִים, טָעוּ אַחֲרֶיהָ.
לְאַחַר כֵּן רָאוּ בְּנוֹת הָאָדָם הוֹלְכוֹת

רְבִי עֲזַרְיָה שָׁאֵל לְרַבִּי יוֹסִי אִישׁ כָּפַר אוֹנוֹ, מֵאִי
טַעמָא חֲרָשִׁין אֵינּוּן יַתִּיר בְּנִשְׂיָא, וְלֹא
בְּגַבְרִיָּא. דְּכָתִיב (שמות כב טז) מִכְּשִׁפָּה לֹא תַחֲיֶה, וְלֹא
כָּתִיב מִכְּשִׁפָּה.

אָמַר לִיהֵ, כְּתִיב (תהלים צא י) לֹא תֵאָנֶה אֱלֹהִים
רָעָה. רָע לֹא כְּתִיב, אֶלָּא רָעָה. דָּא
סְטָרָא דְנוֹקְבָא וְדָאִי הוּא. וְנִנְע לֹא יִקְרַב
בְּאֶהְלָךְ, דָּא הוּא דְכוֹרָא. וּמִן נוֹקְבָא כָּל זֵינִין
דְּחֲרָשִׁין, וְכָל עֵיסְקוֹן בִּישׁוֹן אֶתְיִין לְעֵלְמָא. הֲדָא
הוּא דְכָתִיב, (קהלת ו כו) וּמוֹצָא אֲנִי מֵר מִמּוֹת אֶת
הָאִשָּׁה וְגו'.

וּמֵאִי אִסּוּרִים יְדִיחָהּ. ר' יַנָּאי וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעִיא. חַד
אָמַר, כָּל הַנוֹגַע בְּאִשָּׁה, אוּ מִקְבֵּל מִמֶּנָּה
מִיָּדָה לְיָדוֹ, לֹא יִנְקָה מִדִּינָה שֶׁל גִּיהֶנָם.

לשון הקודש

יִצְחָק, כְּתוּב מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל.

הַנְּקָבָה וְדָאִי. וְנִנְע לֹא יִקְרַב לְאֶהְלָךְ –
זְהוּ הַזְּכָר. וּמִן הַנְּקָבָה כָּל סוּגֵי הַכְּשָׁפִים,
וְכָל הַעֲסָקִים הַרְעִים בָּאִים לְעוֹלָם. זְהוּ
שְׂכָתוּב (קהלת ז) וּמוֹצָא אֲנִי מֵר מִמּוֹת אֶת
הָאִשָּׁה וְגו'.

וּמַה זֶה אִסּוּרִים יְדִיחָהּ? רַבִּי יַנָּאי וְרַבִּי
יְהוֹשֻׁעִיא. אַחַד אוֹמֵר, כָּל הַנוֹגַע בְּאִשָּׁה,

רְבִי עֲזַרְיָה שָׁאֵל אֶת רַבִּי יוֹסִי אִישׁ כָּפַר
אוֹנוֹ, מָה הַטַּעַם הַכְּשָׁפִים הֵם יוֹתֵר
בְּנִשְׂיָם, וְלֹא בְּגַבְרִים, שְׂכָתוּב (שמות כב)
מִכְּשִׁפָּה לֹא תַחֲיֶה, וְלֹא כְּתוּב מִכְּשִׁפָּה?

אָמַר לוֹ, כְּתוּב (תהלים צא) לֹא תֵאָנֶה אֱלֹהִים
רָעָה. לֹא כְּתוּב רָע, אֶלָּא רָעָה. זְהוּ צַד

שְׁנַאֲמַר (משלי יא כא) יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רָע. הֲדָא הוּא
דְּכְתִיב, אֲסוּרִים יְדֵיהּ. וַדַּאי.

וְחַד אָמַר, מִן הַנְּקִיבוֹת בָּאוֹת כָּל מִינֵי נַחֲשׁ
וְכִישׁוּף, וְכָל הַרְהוּרִים רָעִים, וְאֶלְמָלָא
שְׁאֲסוּרִים יְדֵיהּ, דְּלֹא שְׂבָקִין אוֹתָהּ מִן שְׂמִיָּא, הָיוּ
הוֹרְגִים וּמְמִיתִין כָּל הָעוֹלָם בְּכָל עֵת וְזִמָּן.

וְלֹא אֶתְתַּקְּפַת נוֹקְבָא, אֶלָּא בְּחִילָא דְּדְכוּרָא.
דְּהִיא שְׂאֲרַת בְּעוֹמְקִין דִּילִיהּ, שְׁהִיא יוֹדַעַת
לְאוּמָאָה לְבַר נָשׁ, לְאַשְׁלָמָא רְעוּתָהּ. (נ"א שְׁהִיא יוֹדַעַת
בְּכָל מִינֵי כִישׁוּף וּלְבַר נָשׁ אִיִּצְטְרִיד לְמַשְׁלָם רְעוּתָהּ) וּבְמָה. בְּשֵׁם, וּבְמִלִּין
עֲמִיקִין, בְּשֵׁמָא דְּמִסְאַבָּא. וְעַל דָּא עוֹבְדֵי בָּהּ תַּלְיִין,
וּמְלִין בְּדְכוּרָא. וְתַרְוֵיהוּ מִנוֹקְבָא מִתְעַרֵּי. וּבְגִין כֵּךְ,
זִינֵי תַרְשִׁין מִשְׁתַּבְּחִין בְּנוֹקְבָא, וְלֹא בְּדְכוּרָא.

לשון הקודש

וְאִין מִתְנַבְּרַת הַנְּקִבָּה אֶלָּא בַּכַּח שֶׁל
הַזְּכָר, שְׁהִיא שׁוֹרָה בְּעַמְקִים שְׁלוֹ, שְׁהִיא
יוֹדַעַת לְהַשְׁבִּיעַ אֶת הָאָדָם לְהַשְׁלִים אֶת
רְצוֹנָהּ. (שְׁהִיא יוֹדַעַת בְּכָל מִינֵי כִישׁוּף וְהָאָדָם צְרִיךְ לְהַשְׁלִים
רְצוֹנָהּ) וּבְמָה? בְּשֵׁם, וּבְדְבָרִים עַמְקִים,
בְּשֵׁם שֶׁל מְמָאָה. וְעַל כֵּן הַמַּעֲשִׂים תַּלְוִיִּים
בָּהּ, וְהַדְּבָרִים בְּזָכָר. וּשְׁנֵיהֶם מִתְעוֹרְרִים
מִהַנְּקִבָּה. וּמִשׁוּם כֵּךְ מִינֵי הַכְּשָׁפִים
נִמְצְאִים בְּנְקִבָּה, וְלֹא בְּזָכָר.

אוּ מִקַּבֵּל מִמָּנָה מִיָּדָה לְיָדוֹ, לֹא יִנְקָה
מִדִּינָה שֶׁל גֵּיהֶנֶם, שְׁנַאֲמַר יָד לְיָד לֹא
יִנְקָה רָע. זֶהוּ שְׂפָתוֹב אֲסוּרִים יְדֵיהּ,
וַדַּאי.

וְאַחַד אוֹמַר, מִן הַנְּקִבָּה בָּאוֹת כָּל מִינֵי
נַחֲשׁ וְכִישׁוּף וְכָל הַרְהוּרִים רָעִים.
וְאֶלְמָלָא שְׁאֲסוּרִים יְדֵיהּ, שְׁלֹא נוֹתְנִים
לָהּ מִן הַשְׂמִיָּם, הָיוּ הוֹרְגִים וּמְמִיתִים כָּל
הָעוֹלָם בְּכָל עֵת וְזִמָּן.

תִּנְנִי, הָעוֹבֵר בֵּין שְׁתֵּי נָשִׁים, אִם נְדוּת הִנּוּ, נִכְפָּה.
וְלֹא תִזְוֶה מְגוּפוֹ, אִם לֹא יַעֲשֶׂה לּוֹ מִיָּדִי.
סִכְנַת דָּם אִו הִרְיָגָה מְזוּמָּנֶת לּוֹ. וְאִם אֵינֶן נְדוּת,
עֵינֵי הָרַע שׁוֹלֵט בּוֹ בְּגוּפוֹ, אִו בְּמִמּוֹנוֹ.

כִּי הָא דְר' נְחוּם בְּרַבִּי שְׁמֵלָאִי, זְמַנָּא חָדָא הָוָה
בְּכַרְדָּ קַסְרִין, אַעֲבַר בֵּין שְׁתֵּי נָשִׁים. אֶסְתַּכְּלוּ
בֵּיהּ, וְאִיסְתַּכְּן מִיָּד בְּגוּפֵיהּ וּבְמִמּוֹנֵיהּ. מֵאִי
טַעֲמָא. בְּגִין דִּהָהוּא רוּחָא בִישָׂא שְׂרָאָת עֲלוֹן,
וְיָכִיל לְנִזְקָא.

מֵאִי תִקְנִיתִיהּ. לֵימָא הָכִי, זִיל זִיל, דְּזַמִּי דְּזַמִּי,
אַעֲדִי קְטוּר דְּקַטְרָא, לָא לָךְ וְלֹא לִי. וְלִבְתַּר
יִתְחִיל בְּאֵל, וְיִסִּיִּים בְּאֵל. יִתְחִיל בְּאֵל, דְּכַתִּיב, (במדבר
כג כב) אֵל מוֹצִיאֵם מִמִּצְרַיִם. וְיִסִּיִּים בְּאֵל, (שם כג כג) כִּי
לֹא נֶחֱשׂ בְּיַעֲקֹב וְגו', עַד מָה פָּעַל אֵל. וְיִזְיַל לִיהּ,
וְלֹא יִשְׁנָח אֶבְתָּרִיהּ.

לשון הקודש

ובממונו. מה הטעם? משום שאותה רוח
רעה שרתה עליהן, ויכולה להזיק.
מה תקנתו? יאמר כך: לכי לכי, דמי
דמי, הסירי את קשירת הקשר, לא ולא
לי. ואחר כך יתחיל באל ויסים באל.
יתחיל באל, שכתוב (במדבר כג) אל מוציא
ממצרים. ויסים באל, (שם) כי לא נחש
ביעקב וגו', עד מה פעל אל. ויילך לו, ולא

שנינו, העובר בין שתי נשים, אם נדות
הן – נכפה. ולא תזוה מגופו אם לא
יעשו לו דבר, סכנת דם או הריגה
מזמנת לו. ואם אינן נדות – עין הרע
שולט בו בגופו או בממונו.

כמו זה של רבי נחום ברבי שמלאי, פעם
אחת היה בכרך של קסרין. עבר בין שתי
נשים. הסתכלו בו, והסתכן מיד בגופו

רַב הוּנָא הָוָה סָלִיק מִכְּבָל לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָוָה
 סָלִיק לְהַתָּם, אִיעָרַע בְּחַד בְּפֹר, חָמָא תְּהִיא
 אֶתְתָּא דְהָוָה אֶתְיָא אֶבְתָּרִיה, אֶרְמֵאת מִיּוֹן
 אֶבְתָּפוּי, וְנִטְלַת עֶפְרָא מִרְגְּלוֹי. אֶחְדַּר רִישִׁיה וְאָמַר
 לָהּ, עֵבִידִי וְטוֹל בְּתָרָאי, דְּהָא לָּא כְּלוּם וְנָפְאי, אֶבְל
 גּוֹזְרֵי עֲלִיד בְּלָבּוּלַא בְּדַעְתָּךְ.

לְבַתָּר אָמַר, לָּא בְּנִינִי אֶלָּא בְּנִין דְּלָא תִיקְטְלִי
 בְּנִי אִינְשָׁא אוֹחְרָנִין. וְכֵן הָוָה, אִיתְּבַלְבְּלַל
 דַּעְתָּהּ, וְלָא יָדְעָה מִיָּדִי, וּמִתָּהּ. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (תהלים צא י') לֹא תֵאָנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וְנִנְעַע לֹא
 יִקְרַב בְּאַהֲלֶיךָ.

תַּנְי ר' חֲזִיא, (קהלת ז כו) טוֹב לְפָנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט
 מִמְּנָה. מִמָּאן. מִתְּהִיא אִשָּׁה דְכְּתִיב בָּהּ,
 אֲשֶׁר הִיא מְצוּדִים וְחַרְמִים וְכוּ'. וְחוּטָא יִלְכֹד בָּהּ,
 תְּהוּא דְאִזְל בְּתַר יִצַר הָרַע.

לשון הקודש

ישגית אחריו.

אחר כך אמר: לא בשבילי, אלא
 בשביל שלא תהרגי בני אדם אחרים.
 וכן היה. התבלבלה דעתה, ולא ידעה
 דבר, ומתה. ועל זה פתוב (תהלים צא) לא
 תאנה אליך רעה וננעע לא יקרב באהליך.
 שְׁנַת רַבִּי חֲזִיא, (קהלת ז) טוֹב לְפָנֵי
 הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמְּנָה. מִמִּי? מֵאוֹתָהּ
 הָאִשָּׁה שְׁפָתוֹב בָּהּ, אֲשֶׁר הִיא מְצוּדִים

רב הונא היה עולה מכבל לארץ
 ישראל, והיה עולה לשם. נקלע לכפר
 אחד, ראה אותה אשה שהיתה הולכת
 אחריו. זרקו מים על כתפיו, ונטלה עפר
 מרגליו. החזיר ראשו ואמר לה: עשי
 וקחי אחרי, שהרי אין כלום אצלי, אבל
 אני גוזר עליך בלבול בדעתך.

בֹּא וְרָאָה, בְּזִמְנֵן שְׁהָרַעַב בְּעִיר, לֹא יֵרָאָה אָדָם
אֶת עַצְמוֹ, וְלֹא יֵלֵךְ יְחִידִי בְּעִיר, מִפְּנֵי
שְׁמֵלֶאֱדָה הַמָּוֶת נִמְצָא שָׁם, וַיֵּשׁ לוֹ רִשׁוּת לְחַבֵּל.
וְעַל דָּא בְּתִיב, (בראשית מב א) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה
תִּתְרָאוּ. פִּיּוּצָא בּוֹ, בְּזִמְנֵן שְׁהִדְבַּר בְּעִיר, יִסְגֹּר
אָדָם עַצְמוֹ, וְלֹא יִתְרָאָה בְּשׂוּק. דְּכִיּוֹן שְׁנַתָּן
רִשׁוּת לְמַחְבֵּל, מִי שְׁפוּגַע בּוֹ, נִיּוּזָק. וְאִיהוּ
מִתְחַיֵּיב בְּנַפְשׁוֹ.

בֹּא וְרָאָה, עֶשְׂרֵי שָׁנִים הָיְתָה נֹעָמִי בְּשָׂדֵה מוֹאָב,
לְסוּף, כִּי שָׁמְעָה בְּשִׂדֵי מוֹאָב וְכוּ'. מִפְּנֵי מָה
נִעְנְשׂוּ מַחְלוֹן וְכַלְיוֹן. מִפְּנֵי שְׁנַשְׂאוּ נָשִׁים מוֹאָבִיּוֹת.
אֵינן לָךְ בְּעוֹלָם, נָשִׁים מִתְעַסְקוֹת בְּנַחֵשׁ וּבְכִישׁוּף,
כְּמוֹ מוֹאָבִיּוֹת. מִמָּאִי, דְּבְּתִיב, (במדבר כה
ב) וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְאֱלֹהֵיהֶן. כִּיּוֹן דְּהוּוּ אָכְלִי

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

לְמַחְבֵּל - מִי שְׁפוּגַע בּוֹ נְזוּק, וְהוּא
 מִתְחַיֵּיב בְּנַפְשׁוֹ.

בֹּא וְרָאָה, עֶשְׂרֵי שָׁנִים הָיְתָה נֹעָמִי בְּשָׂדֵה
מוֹאָב, לְסוּף - כִּי שָׁמְעָה בְּשִׂדֵה מוֹאָב
כוּ'. מִפְּנֵי מָה נִעְנְשׂוּ מַחְלוֹן וְכַלְיוֹן? מִפְּנֵי
שְׁנַשְׂאוּ נָשִׁים מוֹאָבִיּוֹת.

אֵינן לָךְ בְּעוֹלָם נָשִׁים מִתְעַסְקוֹת בְּנַחֵשׁ
וּבְכִישׁוּף כְּמוֹ מוֹאָבִיּוֹת. מִמָּה? שְׁפָתוֹב
(במדבר כה) וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְאֱלֹהֵיהֶן.

וְחַרְמִים וְכוּ'. וְחֻמָּא יִלְכַד בָּהּ - אוֹתוֹ
 שְׁהוּלָךְ אַחַר יַצַּר הָרַע.

בֹּא וְרָאָה, בְּזִמְנֵן שְׁהָרַעַב בְּעִיר, לֹא יֵרָאָה
אָדָם אֶת עַצְמוֹ, וְלֹא יֵלֵךְ יְחִידִי בְּעִיר,
מִפְּנֵי שְׁמֵלֶאֱדָה הַמָּוֶת נִמְצָא שָׁם, וַיֵּשׁ לוֹ
רִשׁוּת לְחַבֵּל. וְעַל כֵּן בְּתִיב (בראשית מב)
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִּתְרָאוּ. פִּיּוּצָא
בּוֹ, בְּזִמְנֵן שְׁהִדְבַּר בְּעִיר, יִסְגֹּר אָדָם עַצְמוֹ
וְלֹא יִתְרָאָה בְּשׂוּק. שְׁכִיּוֹן שְׁנַתָּן רִשׁוּת

מִיָּדֵי בַחֲרֻשֵׁיהוּ, מִיָּד הָיוּ סָגְדִין לְטַעֲנוֹתָהוֹן, (שם כה)
 א) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר. רַבִּי חֵיִיא אָמַר, כְּהֵנִי
 צְמִידִין תַּכְשִׁיטִין, הָכִי הָיוּ מִתְחַבְּרִים בְּבַעַל פְּעוֹר.

בַּחֲרֻשֵׁיהוֹן דְּנִשְׂיָא. מִנְּלָן, דְּכָתִיב, (שם לא טז) הֵן
 הִנֵּה הָיוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדַבַּר בְּלָעָם.
 בַּעֲצַת בְּלָעָם לֹא נֶאֱמַר, אֲלֵא בְּדַבַּר בְּלָעָם. אוֹלִיף
 לֹון מִילִין בְּפּוֹמָא. דְּהָא לְמַעַבְדַּ חֲרָשִׁין וְקוֹסְמִין,
 לָא הָיוּ בְּעֵלְמָא בּוֹתִיָּהוּ, אֲבָל מִילִין בְּפּוֹמָא
 לְאַשְׁלָמָא חֲרָשִׁיהוּ לָא הָיוּ יָדְעִי. וְעַל דָּא, בְּדַבַּר
 בְּלָעָם עֲבָדוּ, וְאַשְׁלִים חֲרָשִׁיהוּ, וַיִּכְלוּ לְהוּ. רַבִּי
 יוֹחָנָן אָמַר, כְּשִׁירָה הִיתָה רוֹת.

וְהֵאמֵר נַעֲמִי לְשִׁתִּי כַלְתִּיהָ לְכַנָּה שְׂבָנָה אִשָּׁה
 לְבֵית אִמָּה יַעֲשֵׂה ה', יַעֲשֵׂה כְּתִיב. אָמְרָה

לשון הקודש

בְּפָה, שֶׁהָרִי לַעֲשׂוֹת בְּשָׂפִים וְקִסְמִים לֹא
 הָיוּ כְּמוֹתָם בְּעוֹלָם, אֲבָל הַדְּבָרִים שֶׁל
 הַפָּה לְהַשְׁלִים בְּשָׂפֵיהֶם לֹא הָיוּ יוֹדְעִים.
 וְעַל זֶה בְּדַבַּר בְּלָעָם עָשׂוּ, וְהַשְׁלִים
 בְּשָׂפֵיהֶם, וַיִּכְלוּ לָהֶם. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר,
 כְּשִׁירָה הִיתָה רוֹת.

וְהֵאמֵר נַעֲמִי לְשִׁתִּי כַלְתִּיהָ לְכַנָּה שְׂבָנָה
 אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה יַעֲשֵׂה ה' (רות א), יַעֲשֵׂה
 כְּתוּב. אָמְרָה לָהֶם: אִם תִּזְכּוּ לְכַנֵּס תַּחַת

בֵּינוֹן שֶׁהָיוּ אוֹכְלִים דְּבַר בְּכַשְׂפֵיהֶם, מִיָּד
 הָיוּ מִשְׁתַּחֲוִים לְגִלְוֵלֵיהֶם. (שם) וַיִּצְמַד
 יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר. רַבִּי חֵיִיא אָמַר, כְּמוֹ
 הַצְּמִידִים הַתַּכְשִׁיטִים, כִּךָּ הָיוּ מִתְחַבְּרִים
 לְבַעַל פְּעוֹר.

בְּכַשְׂפֵיהֶן שֶׁל הַנְּשִׁים, מִנֵּין לְנוֹ?
 שְׂכַתוֹב (שם לא) הֵן הִנֵּה הָיוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּדַבַּר בְּלָעָם. בַּעֲצַת בְּלָעָם לֹא נֶאֱמַר,
 אֲלֵא בְּדַבַּר בְּלָעָם. לְמַד אוֹתָם דְּבָרִים

לְהוֹן, אִם תִּזְכּוּ לִיכְנֹס תַּחַת בְּנֵי הַשְּׂכִינָה, יַעֲשֶׂה.
וְאִם לֹא, יַעֲשֶׂה, חֶסֶד ה'.

כִּי מֵר לִי מְאֹד מִכֶּם. עֲלֵיכֶם מִבְּעֵי לַיהוָה, כְּמָה
דְּאֵת אָמַר, (ש"ב א כו) צַר לִי עֲלֵיךְ, מֵאִי מִכֶּם.
אָמַר רַבִּי קְרוּנִיא אָמַר רַב כְּהֵנָּא, עֲאֲקוּ בְּלִפְאִי
מִכֶּם, דְּאֵתוֹן גְּרַמְתוֹן לְבַנְיֵי דִימוֹתוֹ, כְּמֹאֵן
דְּמִתְרַעֵם מֵאַחֲרָא.

וְתִשַּׁק עֲרֶפֶה לַחֲמוֹתָהּ. עֲרֶפֶה, הָרֶפֶה שְׂמָה.
לָמָּה נִקְרָא שְׂמָה עֲרֶפֶה. עַל שֶׁחֲזוּרָה
עוֹרֶף לַחֲמוֹתָהּ, וְחֲזוּרָה לְשִׁדָּה מוֹאֵב. זְנִתָּה, וְלֹא
קִבְלוּהָ, וְהִלְכָה לְאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים. וְהַכֹּל דְּשִׁים בָּהּ
כְּהַרְיָפוֹת, שֶׁהַפְּקִירָה עֲצָמָה לְזָנוֹת.

וַיִּלְדָּה מִזְנוֹת שִׁשָּׁה בָּנִים. וְכוֹלָם נִפְלוּ בְּיַד דָּוִד
וְאַנְשָׁיו, שֶׁהָיָה בֶן בְּנֵה שָׁל רֹת.

לשון הקודש

בְּנֵי הַשְּׂכִינָה - יַעֲשֶׂה, וְאִם לֹא - יַעֲשֶׂה, חֶסֶד ה'.

וְתִשַּׁק עֲרֶפֶה לַחֲמוֹתָהּ. עֲרֶפֶה - הָרֶפֶה
שְׂמָה. לָמָּה נִקְרָא שְׂמָה עֲרֶפֶה? עַל
שֶׁחֲזוּרָה עֲרֶף לַחֲמוֹתָהּ, וְחֲזוּרָה לְמִקְוָמָה
לְשִׁדָּה מוֹאֵב. זְנִתָּה, וְלֹא קִבְלוּהָ, וְהִלְכָה
לְאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים. וְהַכֹּל דְּשִׁים בָּהּ
כְּהַרְיָפוֹת, שֶׁהַפְּקִירָה עֲצָמָה לְזָנוֹת.

וַיִּלְדָּה מִזְנוֹת שִׁשָּׁה בָּנִים, וְכוֹלָם נִפְלוּ
בְּיַד דָּוִד וְאַנְשָׁיו, שֶׁהָיָה בֶן בְּנֵה שָׁל רֹת,

כִּי מֵר לִי מְאֹד מִכֶּם, עֲלֵיכֶם צְרִיךְ לוֹ
לְהוֹת, כְּמֹו שְׁנַאֲמַר (שמואל-ב א) צַר לִי
עֲלֵיךְ. מַה זֶה מִכֶּם? אָמַר רַבִּי קְרוּנִיא
אָמַר רַב כְּהֵנָּא, צָרָה בְּלִפְאִי מִכֶּם, שְׁאֵתוֹן
גְּרַמְתוֹן לְבַנְיֵי שְׂמִימוֹתוֹ, וְכַמִּי שְׁמִתְרַעֵם עַל
אַחַר.